

FINNISH-RUSSIAN BARENTS CROSS BORDER UNIVERSITY
Petroskoin suunnitteluseminaari
2-3.04.2006, Karjalan Valtion Pedagoginen yliopisto

02.04.2006

1. Seminaarin avaus:

Puheenjohtaja Aleksander Fedorov (Karjalan pedagogisen yliopiston vararehtori) avasi seminaarin.

Karjalan pedagogisen yliopiston rehtori Valerij Briazgin on tervehtinyt osallistujia.

Osallistujalista liitteenä (Liite 1).

2. Puheenvuorot:

Fedorov A.M. ”Barentsin alue korkeakoulujen kansainvälisen tutkimus- ja opetusyhteistyön alueena”. (Liite 2) Vararehtori Fedorov on maininnut yhteistyötä rajoittavina tekijöinä bilateraalisuhteiden prevalointi yhteistyön muotona, iso määrä muodollisia verkostoja, venäläisten korkeakoulujen heikko kansainvälisen yhteistyön yhteiskoordinaatio ja heidän kansainvälisen yhteistyön pysyvän rahoituksen puute.

Kyösti Urponen on tiivistänyt Murmanskin seminaarin tuloksia:

1. Suunnitellaan maisteriohjelmat kolmella eri alueella, yksi kullakin.
2. Ohjelmat suunnitellaan Bolognan sopimuksen kriteerien mukaisiksi, tavoitteena ”double degree”-tutkinto.
3. Ohjelmat suunnitellaan toteuttaviksi yhteisten opintojen osalta englannin kielellä.
4. Ohjelmien kesto on kaksi vuotta.
5. Ohjelmat sisältävät opiskelijoiden liikkuvuutta.
6. Ohjelmat sisältävät opettajien liikkuvuutta.

Parihina G.G., Petroskoin valtion yliopiston vaihto-ohjelmapäällikkö, on kertonut eteläisen Cross Border University –projektin kokemuksista (Liite 3)

Veresov N.N. on esittänyt puheenvuoron Oulun yliopiston puolesta (liite 4).

Tatiana Khrol-Lappalainen Lapin yliopistosta on vastannut Veresovin puheenvuorossa esitettyihin kysymyksiin:

- ◆ Projekti Finnish-Russian Barents Cross Border University on vasta suunnitteluvaiheessa, joten on luonnollista, että monet tärkeät päätökset ovat vielä tekemättä
- ◆ Projektin organisaation ja johtamisen rakenne (on kuvattu myös erillisessä liitteessä: Liite 6):
 - Projektin vastuuhenkilöt ovat Kari Laine (Oulun yliopisto) ja Kyösti Urponen (Lapin yliopisto)
 - Projektin yhteinen kansainvälisen yhteistyön koordinaatio on tähän asti toteuttanut Lapin yliopisto, mutta tästä eteenpäin kansainvälisen yhteistyön koordinaatiosta huolehtivat erillisten maisteriohjelmien koordinaattorit jokainen oman maisteriohjelmansa osalta. Maisteriohjelmissa kansainvälinen yhteistyö toteutetaan

kansainvälisten työryhmien muodossa, joihin kuuluvat suomalaisten koordinaattorien ja työryhmäjäsenien lisäksi venäläiset kontaktihenkilöt (jokaisessa maisteriohjelmassa 1 henkilö jokaiselta osallistujayliopistolta)

- jo Murmanskin seminaarissa oli päätetty nimetä kontaktihenkilöitä kansainvälisiin työryhmiin (listat otetaan vastaan edelleen: tkhrolla@ulapland.fi)
- yllä esitetyt tiedot sisältyvät aikaisempien seminaarien ja kokouksien pöytäkirjoihin
- Kaikille maisteriohjelmille yhteinen informaatio (pöytäkirjat, esitykset, yms.) levitetään projektin sähköpostilistojen lisäksi projektin nettisivun kautta: <http://thule oulu.fi/bcbu/index.htm>

Kysymykseen eteläisen CBU:n kokemuksen käytöstä T.Khrol-Lappalainen on vastannut, että tiedossa oleva kokemus on jo otettu huomioon ja tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan se otetaan huomioon tulevaisuudessakin.

Rahoitusta koskevaan kysymykseen Kyösti Urponen on vastannut, että suomalaiset yliopistot ovat saaneet ulkomailla käytettävän rahoituksen ainoastaan opetusjärjestelyihin (ei suunnittelukustannuksiin). Rehtorikokouksessa rehtorit ovat sopineet, että venäläiset yliopistot itse kustantavat suunnittelutyönsä tämän projektin puitteissa. Suomalaiset yliopistot ovat tehneet projektille myös jatkorahoitushakemuksen.

Aikataulukysymykseen Kyösti Urponen on vastannut, että ”double degree”-yhteistyö ei vaadi sitä suunnittelutyön määrää, jota herra Veresov on luetellut (se olisi ollut tarpeen, jos osapuolet olisivat päättäneet ”joint degree”-ratkaisuun). Yhteistyön muodoista on jo päätetty rehtorikokouksessa ja Murmanskin seminaarissa, joten tässä vaiheessa niiden muuttaminen ei näytä tarkoituksenmukaiselta. Suunnittelutyön lopulliset aikataulut kehitetään maisteriohjelmakohtaisissa kansainvälisissä työryhmissä.

3. Vararehtori Grippa on kertonut maisteriohjelman perustamisen käytännöistä Venäjällä.

Kyösti Urponen on kertonut maisteriohjelman perustamisen käytännöistä Suomessa.

Ahajan A.A. Gertsenin yliopistosta on kertonut kansainvälisten maisteriohjelmien järjestämisestä Aasian maiden kanssa (Malaisia, Taiwan, Etelä-Korea).

Vararehtori Fedorov on kertonut Venäjän kansainvälisistä bilateraalisopimuksista tutkintojen tunnistamisesta.

Nikolaj Veresov on huomauttanut, että ministerit Kalliomäki ja Fursenko keskustelussaan ovat osoittaneet tukeaan erityisesti ”joint degree”-tutkinnoille eikä niinkään ”double degree”-tutkinnoille.

Kyösti Urponen on sanonut, että tätä projektia koskeva rehtoreiden allekirjoittama memorandum ei sulje pois ”double degree”-yhteistyötä. ”Double degree”-yhteistyön hyvä puoli on se, että venäläisten yliopistojen ei tarvitse perustaa omia maisteriohjelmiä. Venäläiset opiskelijat voivat jatkaa opintoja omissa opetusohjelmissaan ilman lähtöä akateemisille lomille, samanaikaisesti olla opiskelijoina suomalaisissa yliopistoissa ja valmistua samanaikaisesti kummastakin saaden kummankin korkeakoulun diplomin. Samanaikainen opiskelu kestää 2 vuotta (viimeiset opiskeluvuodet). Opiskelijoiden ylikuormittamisen ehkäisemiseksi toisessa yliopistossa suoritettujen opinnon luetaan hyväksi toisessa. Opetusohjelma suunnitellaan kummankin maan koulutusstandardien mukaiseksi. Suomalaisten standardien vaatima opintomäärä toteutetaan yhdessä ja sen sisältö suunnitellaan venäläisiä standardeja vastaavaksi. Konkreettiset yhteistyömuodot valitaan jokaisessa maisteriohjelmassa sen tarpeiden mukaisesti, mikä ei estä yhteistyötä maisteriohjelmien välillä.

03.04.2006

Edellisen päivän yhteenveto (T.Khrol-Lappalainen):

Maisteriohjelmat suunnitellaan ”double-degree”-rakenteen mukaisesti, koska sellaisen yhteistyön suunnittelu ei vaadi lisenssejä valtioiden ministeriöiltä ja sillä on kansainvälisessä yhteistyössä vakiintuneita toteuttamisen mekanismeja:

- ◆ venäläisten standardien käyttö opetuksen suunnittelussa
- ◆ noin 30 % opetusta järjestetään sellaisissa kansainvälisen yhteistyön muodoissa, jotka eivät vaadi opiskelijoiden siirtämistä akateemisille lomille venäläisistä yliopistoista
- ◆ loppuosa opetuksesta luetaan mukaan kummassakin yliopistossa vastavuoroisesti

Keskusteltiin siitä, minkä vuoden jälkeen otettaisiin opiskelijoita kansainvälisiin maisteriohjelmiin: eli 3+2 vai 4+2. Vararehtori Grippan mukaan alle 4 vuotta opiskelleet henkilöt ovat tuskin kiinnostuneita maisteriohjelmasta, kannattaa ottaa kohderyhmäksi jo bakalaurin tutkinnon suorittaneita opiskelijoita. Toinen mahdollinen ongelma on opiskelijoiden työkuormitus kahdessa korkeakoulussa samanaikaisen opiskelun takia ja ulkomaille lähtevien opiskelijoiden status. Opiskelijat, joiden varalle ei lasketa akateemista kuormitusta venäläisessä korkeakoulussa, on pakko virallistaa poissaoleviksi eli laittaa esim. akateemiselle lomalle, mikä pidentäisi heidän opiskeluaikaansa omassa korkeakoulussa.

Suomalaisen osallistujaryhmän vastaus on ollut, että maisteriohjelman aloittamisen vuosikurssi on mjärkevämpää valita sen mukaan, missä ohjelmassa opiskelija opiskelee. Jos omassa korkeakoulussa opiskelijan ohjelma on 5-vuotinen ”spesialiteetti”, hän aloittaisi maisteriohjelman 3.nen vuoden jälkeen, jos taas kotiyliopiston opetusohjelma on rakenteeltaan 4+2, opiskelija aloittaisi maisteriohjelman 4.nen vuoden jälkeen eli bakalaurin tutkinnon suorittamisen jälkeen. Nämä seuraavat 2 vuotta opiskelija on kirjoissa kummassakin (sekä venäläisessä että suomalaisessa) yliopistossa. Yhteisesti järjestettävät kurssit, jossa opettaisivat sekä suomalaiset että venäläiset opettajat) antavat mahdollisuuden hyväksyä opintosuorituksia kummallakin puolella rjaa ja näin olla siirtämättä opiskelijoita akateemiselle lomalle. Näin kahden vuoden päästä opiskelija valmistuu samanaikaisesti kahdesta korkeakoulusta niin, että samalla työmäärällä hän saa sekä oman oppilaitoksensa diplomoin että suomalaisen yliopiston maisteritutkinnon. Opetusmujotoina käytetään muiden rinnalla myös erilaisia kauko-opetusmuotoja (verkko-opetus, jms.), seminaari- ja kesä/talvikouluopetusta. Opiskelijoiden liikkuvuus rahoitetaan FIRST-ohjelman rahalla tai muista mahdollisista lähteistä.

Vararehtori Fedorov on ehdottanut yhteisten perussääntöjen kehittämistä maisteriohjelmiin, esim. yhteisiä opiskelijavalintasääntöjä (englannin kielen koe tai muut kielitaitoa todistavat menetelmät), vähintään bakalaurin tutkinto tai vastaava opintojen määrä, jne.

Professori Urponen on vastannut, että näin temaattisesti erilaiset maisteriohjelmat saattavat tarvita erilaisia opiskelijavalintasääntöjä, myös muiden perustoimintasääntöjen suhteen saattaa olla tarvetta maisteriohjelmakohtaiseen eriyttämiseen. Näin ehdotetaan, että jokainen maisteriohjelma kehittää itselleen toimintasäännöt, jotka tarpeen ja mahdollisuuden mukaan yleistetään koko meidän CBU:n toimintasäännöiksi. Yhteisistä säännöistä tärkein on, että vähintään 30% maisteriohjelman opinnoista täytyy olla suoritettuja suomalaisessa yliopistossa. Sen lisäksi rahoittavilla thoilla (kuten FIRST-ohjelma) saattaa olla omia vaatimuksia toimintasääntöjen suhteen, niitä täytyy ottaa huomioon sopimuksienteon vaiheessa.

Vararehtori Fedorov on korostanut, että maisteriohjelmien toteuttamisen muotoja on monenlaisia (esim. Kaliningradissa maisteriohjelman päätteeksi opiskelija saa oman yliopiston lisäkvalifikaation ja ulkomaisen yliopiston tutkinnon. Tärkeintä on kehittää sellainen säännöstö, joka olisi pätevä kaikille projektin maisteriohjelmille, ja määrittäisi opiskelijoiden statuksen sekä osallistuvien yliopistojen oikeuksia ja velvollisuuksia. Hän on ehdottanut käyttää näiden kehittämiseksi Suomen Opetusministeriön suosituksia kansainvälisten maisteriohjelmien järjestämisestä. Professori Urponen on sanonut, että pohjoisen CBU:n toimintaa määrittävät sopimukset voivat olla sekä monipuolisia että bilateraalisia.

5. Työskentely maisteriohjelmakohtaisissa työryhmissä

Työryhmien puheenjohtajat:

- ◆ ihmisen ja yhteiskunnan hyvinvoinnin maisteriohjelma: Anna Blinova ja Arja Rautio
- ◆ informaatioteknologiat ja infoturvallisuus: Kari Pankkonen ja
- ◆ Environmental Engineering:

Työryhmille ehdotetaan työstää Suomen Opetusministeriön ehdottamat sopimuskohdat ja vertailla tuloksia.

Työryhmien tulokset:

- a) Anna Blinova on esittänyt ihmisen ja yhteiskunnan hyvinvoinnin maisteriohjelman tuloksia:
 - ◆ ohjelman nimi:
 - englanniksi «International Master Program of Comparative Research in Social Welfare and Social Work»
 - suomeksi «Hyvinvoinnin ja sosiaalityön vertailevan tutkimuksen kansainvälinen maisteriohjelma»
 - venäjäksi «Международная магистерская программа по сравнительным исследованиям в области социальной работы»
 - ◆ Opiskelija valinta: ohjelmaan otettavien opiskelijoiden määrä 27. Myöhemmin päätetään yliopistokohtaiset opiskelijoiden määrät
 - ◆ Valinnat: Opiskelijaksi otetaan vähintään BA tutkinnon tai kolmen vuoden vastaavat opinnot suorittaneita.
 - ◆ Kielitaitovaatimus: läpäistävä kielitesti, jonka suomalaiset laativat. Kielitestin tulee sisältää alan terminologiaa.
 - ◆ Muut kriteerit määrittelee kukin hankkeeseen osallistuva yliopisto itse ja yliopisto itse valitsee sille osoitetun määrän opiskelijoita.
 - ◆ Suomalaisten opiskelijoiden asema: yritetään saada määritellyksi yhdenvertaiseksi venäläisten opiskelijoiden kanssa.
 - ◆ Todettiin, että suunnitteluvaiheessa yliopistot itse vastaavat kustannuksista.
 - ◆ Toteutusvaiheessa suomalaiset vastaava pääosiltaan opettajien ja opiskelijoiden liikkuvuuden kustannuksista. Toteuttamisen kustannuksista suomalaiset vastaavat budjetissa määritellyllä tavalla opettajien luentopalkkioista,
 - ◆ Todettiin, että ainakin joissakin venäläisissä yliopistoissa suomalaiset voivat osallistua maksutta venäjänkieliseen opetukseen. Erikseen järjestettävästä vieraskielisestä opetuksesta ja ohjauksesta joudutaan perimään maksu nykyisin. Venäläisille opiskelijoille opiskelu on maksuton Suomessa.
 - ◆ Johtoryhmä: Kukin yliopisto nimeää ohjelman suunnittelun johtoryhmään yhden edustajan.
 - ◆ Asiat ilmoitetaan Oulun yliopiston optimaan laaditussa sivustossa
 - ◆ Oululaiset huolehtivat tunnukset optimaan.

- b) A.Ahajan Gerzenin yliopistosta on esittänyt ”Infoteknologiat ja infoturvallisuus”-maisteriohjelman tuloksia:
- ◆ opetuksessa suunnitellaan laajaa etäopetuksen ja verkko-opetuksen käyttöä, mikä helpottaisi yhteistyötä ilman opiskelijoiden akateemisille lomille siirtämisen pakkoa
 - ◆ suomalaisten yliopistojen on esitettävä takuu siitä, että 4 vuotta opintoja venäläisessä korkeakoulussa on riittävä opintomäärä edellytykseksi maisteriohjelmaan osallistumiseen
 - ◆ ennen Arkangelin kokousta ryhmän on konkretisoitava opiskelijoiden ja opettajien vaihdon rahoituskanavia
 - ◆ kari Pnkkosen esitykset laitetaan nettiin projektin työsuorituksille (Courses_TOL_Curriculum.doc, ECTS_TOL_Curriculum.doc)
 - ◆ muut tässä listassa esittelemättömät päätökset jaetaan työryhmälle myöhemmin ryhmän sähköpostilistan kautta
- c) vararehtori Grippa on esittänyt ”Environmental engineering”-maisteriohjelman työryhmän tuloksia:
- ◆ ohjelman venäjänkielinen nimi on «Технологии защиты окружающей среды»; englanninkielinen nimi virallistetaan myöhemmin
 - ◆ opetusohjelma jaetaan mooduleiksi ja osioiksi, jokaiselle joista määrätään toteuttamisesta vastaava yliopisto
 - ◆ opiskelijoiden valintakriteerit: realistisimpana vaihtoehtona nähdään opiskelijoita, jotka ovat suorittaneet 4:n vuoden opinnot tai viidennen vuoden opiskelijoita (viimeisille voidaan kehittää henkilökohtainen opetussuunnitelma)
 - ◆ ryhmässä määrätään henkilöitä, jotka olisivat vastuussa tietyistä valmistelutoimenpiteistä (dokumentit, ajankohdat, yms.), ja määrätään tälle työlle taloudelliset resurssit

7. Seuraavan suunnitteluseminaarin ajan kohta:

Seuraava suunnitteluseminääri pidetään Arkangelissa 19-20 toukokuuta 2006. Käytännön kysymyksiä voidaan osoittaa Pomorin yliopiston vararehtori Kryloville (krylov@pomorsu.ru).

8. Seminaarin lopettaminen

LIITTEET:

Liite 1: Seminaarin osallistujalista (osallistujien tekemän listan mukaan)

Liite 2: Vararehtori A.Fedorovin puheenvuoron materiaalit ”Barentsin alue korkeakoulujen kansainvälisen tutkimus- ja opetusyhteistyön alueena” (Strategy figures.ppt)

Liite 3: Parihinan puheenvuoron materiaalit: eteläisen CBU:n esittely (Resultat.pps)

Liite 4: N.Veresovin puheenvuoron materiaalit (Proposals.ppt)

Liite 5: «International Master Program of Comparative Research in Social Welfare and Social Work»-maisteriohjelman kansainvälisen työryhmän kontaktihenkilölista

Liite 6: projektin organisaation ja johtamisen rakenteen kuvaus (Opisanie struktury rukovodstva.doc, Hallintorakenteen kuvaus.doc)